

УДК 323.321

Ю. Г. Неустроєв,
к. е. н., доцент кафедри економічної теорії та фінансово-економічної безпеки
Одеська національна академія харчових технологій
ORCID ID: 0000-0002-1998-2564

DOI: 10.32702/2306-6792.2021.12.39

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ

Y. Neustroiev,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Economic Theory
and Financial and Economic Security, Odessa National Academy of Food Technologies

ENSURING THE ECONOMIC SECURITY OF THE REGION

Статтю присвячено проблемі забезпечення економічної безпеки регіону. Вона привертає значну увагу в останні роки, бо українська економіка розвивається під тиском серйозних криз. Розглянуто основні передумови, що зумовили актуалізацію звернення до питань розвитку регіонів. Серед них зазначено, що успіх проведення економічних реформ в Україні багато в чому залежить від того, які пріоритети довгострокової стратегії будуть реалізовані у реальному секторі економіки. Велике значення, на думку автора, також має оздоровлення економіки та продумана соціальна політика. Неабияку роль у цих умовах набуває управління регіональною економікою у зв'язку з поступовою децентралізацією. Проаналізовано наукову літературу з обраної теми. Відмічено, що більшість дослідників підтримує тезу про те, що існує чітка закономірність у тому, що ефективна економічна система дозволяє досягти більш високого рівня економічної безпеки. Здійснено аналіз проблеми локалізації розвитку регіонів. Відзначено, що не всі регіони однаково здатні досягти успіху в глобальному конкурентному середовищі. Насправді знання та інноваційна діяльність вимагають сприятливого середовища, щоб зробити можливим позитивний зворотний зв'язок та взаємодію бізнесу із органами влади. Досліджено досвід регіонального планування. Доведено, що воно є напрочуд ефективним інструментом, котрий може надати чітке і практичне бачення розвитку регіону, включаючи узгодження пріоритетів зацікавлених сторін, що сприяє розширенню співпраці у досягненні цілей. Планування забезпечує зв'язок між можливостями регіону та розробкою рішень для встановлення шляху до стратегічних цілей. У висновках обґрунтовано тезу, що основою регіонального розвитку є 5 основних рушіїв: 1) людський капітал; 2) економічно стійкі громади та приріст населення; 3) доступ до міжнародних, національних та регіональних ринків; 4) порівняльні переваги та конкурентоспроможність бізнесу; 5) ефективне міжгалузеве та міжурядове партнерство. Автор висловив думку, що для реалізації принципів регіонального планування розвитку регіонів необхідно вивчити наявні проблеми, адекватно оцінити можливості того чи іншого регіону. Можливості подібного аналізу можуть стати предметом майбутніх наукових розвідок.

The article is devoted to the problem of ensuring the economic security of the region. It has attracted considerable attention in recent years, as the Ukrainian economy is developing under the pressure of serious crises. The main preconditions that led to the actualization of the appeal to the issues of regional development are considered. Among them, it is noted that the success of economic reforms in Ukraine largely depends on what priorities of the long-term strategy will be implemented in the real sector of the economy. According to the author, economic recovery and well-thought-out social policy are also important. In these conditions, the management of the regional economy plays an important role in connection with the gradual decentralization. The scientific literature on the chosen topic is analyzed. It is noted that most researchers support the thesis that there is a clear pattern that an effective economic system allows to achieve a higher level of economic security. The analysis of the problem of localization of regional development is carried out. It is noted that not all regions are equally capable of success in a globally competitive environment. In fact, knowledge and innovation require a supportive environment to enable positive feedback and business interaction with government. The experience of regional planning is studied. It has been proven to be a surprisingly effective tool that can provide a clear and practical vision of the region's development, including the coordination of stakeholder priorities, which contributes to enhanced cooperation in achieving goals. Planning provides a link between the region's capabilities and the development of solutions to pave the way for strategic goals. The conclusions substantiate the thesis that the basis of regional development are 5 main drivers: 1) human capital; 2) economically stable communities and population

growth; 3) access to international, national and regional markets; 4) comparative advantages and competitiveness of business; 5) effective intersectoral and intergovernmental partnership. The author expressed the opinion that in order to implement the principles of regional planning of regional development it is necessary to study the existing problems, to adequately assess the capabilities of a particular region. The possibilities of such an analysis may be the subject of future scientific research.

Ключові слова: економічна безпека, регіональний розвиток, регіон, інновації.

Key words: economic security, regional development, region, innovations.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ

Успіх проведення економічних реформ в Україні багато в чому залежить від того, які пріоритети довгострокової стратегії будуть реалізовані у реальному секторі економіки. Велике значення також має оздоровлення економіки та продумана соціальна політика. Неабияку роль у цих умовах набуває управління економікою, а у зв'язку з поступовою децентралізацією, комплекс теоретичних та практичних питань управління економікою регіонів уявляється досить актуальною проблемою. Особливо важливим і необхідним є пошук таких методів управління економікою регіону, котрі сприяють підвищенню рівня економічної безпеки регіону, створенню інноваційного механізму розвитку, а також успіху малого та середнього бізнесу.

Складне економічне становище України та її регіонів настійно вимагає створення ефективної системи економічної безпеки, а також відповідних механізмів розробки управлінських рішень на достатньому аналітичному рівні для проведення оперативного моніторингу за поточним станом мінливої економічної ситуації у регіонах. Ефективним інструментом збільшення економічної активності в Україні може стати формування економічних кластерів. Їх створення передбачає концентрацію ресурсів держави щодо підтримки як окремих підприємств у рамках галузей, так і галузевих кластерів загалом. Очевидно, що для реалізації подібних задач потрібна участь органів державної влади усіх рівнів, органів місцевого самоврядування та місцевого бізнесу. Таким чином, дослідження обраної теми є напрочуд актуальним та злободенним.

ОГЛЯД НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

У різні роки дослідженню проблем регіональної економіки були присвячені роботи багатьох зарубіжних та вітчизняних учених, а саме: А. Вебера, Т. Паландера, Г. Хортеллінга, В. Кристаллера, А. Льоша, А. Куклінські, Г. Річардсона, В.Ф. Павленко, М. Некрасова, А.

Паламарчука, В. Якобчука, О. Маліновського, О. Ольшанської, А. Буряченко, Д. Стеченко, Л. Федулова, В. Чужиков З. Тітенко, О. Топчієва та ін. У західних країнах проблема економічної безпеки привернула увагу багатьох дослідників. Серед них можна назвати А. Кейса, Р. Тімошуніне, Г. Андруссака, М. Кахлера, Б. Бузана, Д. Болдвіна, Б. Буотіна.

Теоретичні та деякі практичні аспекти економічної безпеки України дослідили Л. Абалкін, І. Бінько, В. Богомоллов, З. Варналій, О. Власюк, В. Геєць, О. Царенко. У вивчення компонентів економічної безпеки зробили внесок такі українські вчені: Р. Дацків, В. Косеєцова, Ю. Макогон, С. Мочерний, С. Пирожков, В. Шлемко, З. Варналій, Т. Васильців, О. Власюк, Е. Лібанова, Г. Пастернак-Таранушенко, А. Сухорук, В. Мартинюк, Ю. Лаврова та ін.

Л. Панкова висловила думку, що найбільш адекватним підходом до стимулювання ефективних структурних реформ та інноваційного розвитку регіонів є реалізація кластерного підходу. При цьому вона відмітила, що ключові інтереси використання потенціалу кластерної політики та процеси їх гармонізації і консолідації слабо досліджені у науковій літературі. Дослідниця вважає, що вирішення даної проблеми можливе у парадигмі відносин "влада — населення — бізнес" [1, с. 34].

Р. Лукиша довела, що державна політика "соціально-економічного регіонального розвитку має реалізовуватися за допомогою системи управління ризиками. Відповідно до неї суб'єкт управління повинен прагнути досягнення мети — мінімізації та/або нейтралізації дії ризику мезосередовища (регіону), а також факторів їх виникнення, що заважають соціально-економічному розвитку регіону, шляхом реалізації низки повноважень і заходів" [2, с. 201].

К. Бойко подав ґрунтовний аналіз ролі держави у інноваційному розвитку регіонів: "Державне регулювання інноваційного процесу на сучасному етапі є однією із головних умов розвитку економіки. Необхідність державного регулювання інноваційних процесів зумовлена передусім масштабами фінансових витрат на

проведення досліджень та реалізацію їх результатів, реалізацію нововведень, значними капіталовкладеннями на технічне переоснащення виробництва тощо. Існують інноваційні процеси, які взагалі не можуть здійснюватися на комерційних засадах (фундаментальні наукові дослідження, результати яких не можуть бути комерціалізовані та ін.) [3, с. 15].

Дослідник проблем фінансової системи А. Скогорева висловила думку, що є певна закономірність у тому, що ефективна економічна система дозволяє досягти більш високого рівня економічної безпеки: "...На сьогоднішній день у світовій економіці ми спостерігаємо уповільнення темпів економічного зростання, погіршення ключових макроекономічних показників провідних країн, а також загострення геополітичних конфліктів та торгівельних війн" [4, с. 38]. Позицію А. Скогоревої розділяє більшість українських вчених.

Експерт з міжнародної безпеки М. Дудін вказав, що глобальні геополітичні зміни негативно позначилися на світовій та регіональній економіці, котра нині перебуває у кризовому стані. На доказ цієї тези дослідник навів дані про падіння цін на нафту, стрімке зниження обсягів торгівлі, потужні зовнішньоекономічні потрясіння, зниження економічної продуктивності. Це призвело до репродуктивних колапсів, ліквідація котрих вимагає переходу до конструктивно нової економічної політики. Згадані тенденції формують виклики економічної безпеки держави, вимагають своєчасного та відповідного реагування. Отже, в умовах економічної кризи для забезпечення економічної безпеки необхідні зміни, що будуть стосуватися різних галузей державного управління економічною моделлю і, безперечно, мати системний характер [5, с. 466—467].

МЕТА СТАТТІ

Мета статті — дослідити проблему забезпечення економічної безпеки регіону.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Проблема економічної безпеки регіонів України впродовж багатьох років залишається надзвичайно важливою, передусім, з точки зору забезпечення стійкого та збалансованого розвитку країни у довгостроковій перспективі. Динамічна зміна умов функціонування сучасної економіки, здатність до забезпечення безпеки регіонів визначає рівень конкурентоспроможності країни та динаміку соціально-економічного розвитку. У свою чергу забезпечення інтересів країни базується на стійкому розвит-

ку регіонів, коли реалізація цілей і завдань у сфері регіональної політики відображає формування можливостей системи цілеспрямованих дій у відповідь на загрози регіонального рівня. Аналізуючи цю проблему слід враховувати регіональні відмінності рівня економічної безпеки, що визначаються нерівномірністю соціального розвитку, особливостями розвитку економіки та розміщення продуктивних сил, ступенем динамізму інноваційних перетворень, якістю людського потенціалу, інвестиційним кліматом і багатьма іншими чинниками.

В. Криленко вказав, що управління економічною безпекою регіону являє собою взаємозв'язану послідовність дій державних органів, спрямованих на забезпечення економічної безпеки. Для розробки стратегії економічної безпеки, об'єктивної оцінки її реалізації потрібна організація всебічного моніторингу економіки та суспільства для визначення системи внутрішніх та зовнішніх чинників, що впливають на стан економічної безпеки регіону та мають можливість трансформуватись у загрозу безпеки. Завданням системи моніторингу стану економічної безпеки є періодичний збір, обробка й аналіз інформації; оцінка та прогнозування соціально-економічної ситуації; передача об'єктивної і достовірної інформації про стан об'єктів безпеки та його можливі відхилення до органів управління. Дані моніторингу є підґрунтям для ефективної реалізації стратегії економічної безпеки через прийняття відповідних рішень і дій регулювання найважливіших економічних процесів для підтримки стану економіки на безпечному рівні. Саме завдяки постійному моніторингу стану економічної безпеки регіону система управління здатна гнучко реагувати на економічні, соціальні та політичні загрози як зовнішнього, так і внутрішнього характеру [6].

О. Бондаревська виділила детально дослідила рівні економічної безпеки регіону: 1. Глобальний рівень — сукупність заходів, спрямованих на забезпечення сталого світового економічного розвитку, метою якого є досягнення максимальної безпеки та високого рівня життя для кожної особистості незалежно від нації або національності. 2. Наднаціональний (міжнародний) рівень — стан світової економіки, за якого забезпечуються взаємовигідне співробітництво країн у вирішенні національних і глобальних проблем людства, вільний вибір і здійснення ними незалежної стратегії соціально-економічного розвитку за активної участі в міжнародному поділі праці. 3. Макроекономічний рівень (економічна безпека краї-

ни) — сукупність умов і чинників, які забезпечують незалежність національної економіки, її стабільність і стійкість, здатність до розвитку. У процесі інтернаціоналізації виробництва, включення національної економіки у світове господарство економічна безпека країни інтегрується з міжнародною економічною безпекою. 4. Регіональний рівень — здатність регіональної влади забезпечити конкурентоспроможність, стабільність, стійкість економіки території, органічно інтегрованої в економіку країни. 5. Мікроекономічний рівень (економічна безпека підприємства) — стан найбільш ефективного використання його ресурсів для запобігання загрозам і забезпечення стабільного функціонування. 6. Особистісний рівень — стан життєдіяльності людини, за якого забезпечується правовий та економічний захист життєвих інтересів, дотримання конституційних прав та обов'язків [7, с. 54—55].

А. Скогорева відмітила, що для дослідження розвитку регіону необхідно визначити його зміст з позиції руху на шляху до такого стану, який відповідає самій меті руху. У такому аспекті ефективний розвиток регіону залежить від успішної реалізації економічних інтересів регіону. Саме економічні інтереси є гарантом, базою для розвитку, оскільки тільки їх реалізація дає можливість вирішити завдання активізації економічної діяльності. Водночас результати подібних досягнень виражаються якісними та кількісними вимірами. Отже, економічна безпека на регіональному рівні може розглядатися як стан економіки регіону у певний момент часу та як сукупність таких властивостей регіональної економічної системи, які забезпечують сталий економічний розвиток та досягнення інтересів регіону в межах національної економіки [3].

О. Преображенська обгрунтувала ідею, що методика оцінки економічної безпеки регіонів включає у себе такі складові: макроекономічну, фінансову, виробничу, інвестиційну, науково-технологічну, енергетичну, зовнішньоекономічну, соціальну, демографічну і продовольчу. Кожна з перелічених складових може бути оцінена за низкою показників, що являють собою кількісні виміри, для яких характерні межі припустимих значень [8, с. 242].

На думку Г. Сукрушевої, регіон виступає складовим елементом економічної системи, у складі якої представлені основні показники соціально-економічної структури виробництва, для якої властива присутність певних природних і ресурсних факторів, процеси управ-

ління котрою реалізують регіональні органи влади [9, с. 234].

Д. Повзун вказав, що "сутність економічної безпеки можна визначити як такий стан економіки та інститутів влади, за якого забезпечуються гарантований захист національних інтересів, незалежність обраного економічного курсу, соціальна спрямованість економічних реформ, достатній оборонний потенціал навіть за несприятливих умов розвитку внутрішніх і зовнішніх процесів" [10, с. 92—93].

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Процеси економічного розвитку дуже локалізовані, не всі регіони однаково здатні досягти успіху в глобальному конкурентному середовищі. Насправді знання та інноваційна діяльність вимагають сприятливого оточення, щоб зробити можливим позитивний зворотний зв'язок та взаємодію бізнесу із органами влади. Отже, відмінності у місцевих соціальних, політичних та інституційних умовах визначають різну взаємодію між місцевими економічними агентами, знаннями та інноваційною діяльністю. Такий механізм перетворює економічне життя регіонів на низку можливостей для запуску процесів економічного розвитку. Іншими словами, фізична близькість та спільне розташування між економічними агентами не є достатньою умовою для ефективного використання поширення знань та здійснення інновацій. Когнітивна близькість надає організаціям та підприємствам необхідну здатність пришвидшувати обмін знаннями та робить їх економічно корисними. Цей вимір близькості видається надзвичайно важливим, оскільки він лежить в основі конкретного та продуктивного обміну знаннями між економічними агентами, роблячи зовнішні ефекти та розповсюдження знань ефективними. Організаційна близькість також сприяє інноваціям та інтерактивному навчанню, забезпечуючи агентів загальними механізмами та механізмами подолання невизначеності. Соціальна близькість відображає вбудованість фірм та працівників у неформальні соціальні відносини та мережі, які засновані на міжособистісній довірі. Це сприяє розповсюдженню знань та навчанню через комунікативний контекст, усуваючи протиріччя та труднощі, пов'язані з ринковими обмінами. Нарешті, інституційна близькість відноситься до механізмів координації економіки, починаючи від правової та регуляторної системи та закінчуючи неформальними культурними нормами та звичками. У цьому відношенні успішним

інноваціям та економічним показникам сприяють надійні інституційні механізми та спільні культурні норми, які надзвичайно активізують ринкові механізми. Таким чином, місцевий економічний розвиток може заохочуватися реалізацією регіональної конкурентної переваги, що базується на конкретних та спеціалізованих можливостях та компетенціях, вихованих соціально-інституційними та культурними структурами. Оскільки такі умови специфічні для контексту, їх надзвичайно складно відтворити у різних умовах, і кожен регіон має формувати власну конкурентну перевагу на основі функціональної та ефективної взаємодії між місцевими економічними агентами та соціально-інституційними силами. Саме існування адекватних формальних (суспільних) та неформальних (комунітарних) інститутів, що сприяють колективним діям та координації між місцевими суб'єктами, забезпечує належне середовище для регіонального економічного розвитку [11, с. 7—8].

Виділяються 5 ключових детермінант, котрі сприяють підвищенню економічної безпеки регіону: 1) людський капітал, зокрема освіта та навички, котрий уявляє собою запас знань та здібностей населення; 2) економічно, екологічно та соціально стійкі громади та приріст населення; 3) доступ до міжнародних, національних та регіональних ринків, тобто можливість торгівлі товарами та послугами на глобальному ринку; 4) порівняльна перевага та конкурентоспроможність бізнесу, яка з'являється у регіону, коли він може виробляти товар чи послугу за нижчими альтернативними витратами, ніж інші регіони; 5) ефективно міжгалузеве та міжурядове партнерство (у тому числі за допомогою підходів, що базуються на місцях) та інтегроване регіональне планування [12, с. 8].

Регіональне планування є напроцуд ефективним інструментом, котрий може надати чітке і практичне бачення розвитку регіону, включаючи узгодження пріоритетів зацікавлених сторін, що сприяє розширенню співпраці у досягненні цілей. Планування забезпечує зв'язок між можливостями регіону та розробкою рішень для встановлення шляху до стратегічних цілей. Успіх регіону багато в чому залежить від ролі місцевого керівництва у підтримці економічного, соціального та екологічно стійкого зростання. Регіональне керівництво відіграє життєво важливу роль у стимулюванні економічного розвитку шляхом встановлення місцевої підтримки, адаптації ініціатив до місцевих обставин та заохочення співпраці між регіональними зацікавленими сторонами. Органи

місцевого самоврядування, окремі лідери та установи мають досвід, розуміння та зв'язки, які допомагають зрозуміти, де зараз знаходиться регіон і де він повинен бути в майбутньому. Розвиток горизонтальних мереж шляхом залучення все більшої кількості економічних агентів також надає важливі переваги та забезпечує обмін знаннями, які допомагають регіональному розвитку. Відповідаючи потребам розвитку, регіональні пріоритети повинні розроблятися на надійному базисі — базі даних про економічний розвиток регіону та обґрунтовуватися дослідженнями, що визначають заходи, які можуть мати тривалий вплив на економічні показники регіону [12, с. 9].

ВИСНОВКИ

На соціально-економічний розвиток регіонів та їх економічну безпеку впливають різні умови (керовані і некеровані самим регіоном), причому на різні регіони вони діють по-різному. Під час прогнозування майбутнього розвитку регіону ці умови треба враховувати, але встановити їх ступінь впливу досить важко. Тому для обліку найбільш істотних умов пропонується спиратися на 5 основних рушіїв регіонального розвитку: 1) людський капітал; 2) економічно стійкі громади та приріст населення; 3) доступ до міжнародних, національних та регіональних ринків; 4) порівняльні переваги та конкурентоспроможність бізнесу; 5) ефективно міжгалузеве та міжурядове партнерство.

Для реалізації принципів регіонального планування розвитку регіонів необхідно вивчити наявні проблеми, адекватно оцінити можливості того чи іншого регіону. Метою цього процесу є виділення найбільш пріоритетних напрямків, розвиток яких максимально прискорить регіональну економіку при наявних обмежених можливостях. На соціально-економічний розвиток регіону впливає безліч умов зовнішнього і внутрішнього плану, які під час прогнозування необхідно прораховувати. Можливості подібного прогнозування можуть стати предметом майбутніх наукових розвідок.

Література:

1. Панкова Л.І. Гармонізація та консолідація економічних інтересів використання потенціалу кластерної політики регіонів. Бізнес-навігатор. 2019. Вип. 5-2. С. 33—39.
2. Лукиша Р.Т. Соціально-економічний розвиток регіонів в умовах ризиків як об'єкт державного управління. Вісник Національного університету цивільного захисту України. 2015. Вип. 2. С. 197—201.

3. Бойко К.К. Теоретичні основи механізму інноваційного розвитку підприємств регіону. Вісник соціально-економічних досліджень. 2013. Вип. 2 (1). С. 14—18.

4. Скогорева А. В. Призрак бродит по миру — призрак нового кризиса? Национальный банковский журнал. 2016. № 4 (145). С. 112—115.

5. Dudin M., Fedorova I., Ploticina L., Tokmurzin T., Belyaeva M., Ilyin A. Practices to improve economic security. European Research Studies Journal. 2018. vol. 11 (1). P. 459—467.

6. Криленко В. Економічна безпека регіону як складова забезпечення національної економічної безпеки. Ефективна економіка. 2013. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1779> (Дата звернення: 30.05.2021 року).

7. Бондаревська О.М. Економічна безпека регіонів у системі економічної безпеки держави. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. Вип. 24 (2). С. 54—57.

8. Преображенська О.С. Методичне забезпечення аналізу безпеки розвитку регіону. Проблеми економіки. 2014. № 4. С. 241—248.

9. Сукрушева Г.О. Теоретичні аспекти поняття "економічна безпека регіону". Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2015. № 3. С. 231—238.

10. Повзун Д. Економічна безпека регіону як складова національної безпеки України. Економіка та держава. 2020. № 8. С. 89—94.

11. Ascani A. Regional Economic Development: A Review. Brussels: European research area. 2012. 27 p.

12. Regional Economic Development Guide. Canberra City: Department of Regional Australia, Local Government, Arts and Sport. 2013. 74 p.

References:

1. Pankova, L. I. (2019), "Harmonization and consolidation of economic interests of using the potential of cluster policy of regions", *Biznes-navigator*, vol. 5 (2), pp. 33—39.

2. Lukysha, R. T. (2015), "Socio-economic development of regions in terms of risks as an object of public administration", *Visnyk Natsionalnoho universytetu tsyvilnoho zakhystu Ukrainy*, vol. 2, pp. 197—201.

3. Boiko, K. K. (2013), "Theoretical bases of the mechanism of innovative development of the enterprises of the region", *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen*, vol. 2 (1), pp. 14—18.

4. Skogoreva, A. V. (2016), "A ghost haunting the world — the ghost of a new crisis?", *Natsionalnyi bankovskiy zhurnal*, vol. 4 (145), pp. 112—115.

5. Dudin, M. Fedorova, I. Ploticina, L. Tokmurzin, T. Belyaeva, M. and Ilyin, A. (2018), "Practices to improve economic security", *European Research Studies Journal*, vol. 11 (1), pp. 459—467.

6. Krylenko, V. (2013), "Economic security of the region as a component of ensuring national economic security", *Efektivna ekonomika*, [Online], available at: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1779> (Accessed 30 May 2021).

7. Bondarevska, O. M. (2017), "Economic security of regions in the system of economic security of the state", *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu*, vol. 24 (2), pp. 54—57.

8. Preobrazhenska, O. S. (2014), "Methodical support of the analysis of security of development of the region", *Problemy ekonomiky*, vol. 4, pp. 241—248.

9. Sukrusheva, H. O. (2015), "Theoretical aspects of the concept of economic security of the region", *Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo*, vol. 3, pp. 231—238.

10. Povzun, D. (2020), "Economic security of the region as a component of national security of Ukraine", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 8, pp. 89—94.

11. Ascani, A. (2012), *Regional Economic Development: A Review*, European research area, Brussels, Belgium.

12. Canberra City: Department of Regional Australia, Local Government (2013), *Regional Economic Development Guide*, Arts and Sport, Canberra, Australia.

Стаття надійшла до редакції 13.06.2021 р.

www.economy.nauka.com.ua

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292

e-mail: economy_2008@ukr.net

тел.: (044) 223-26-28

(044) 458-10-73